

T.C. SAYIŞTAY BAŐKANLIĐI

HATAY ANTAKYA BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	5
7.	EKLER.....	21

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Hatay Antakya Belediyesi mali işlemlerini, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği esasları çerçevesinde yürütmekte olup, tahakkuk esaslı muhasebe sistemini uygulamaktadır. Dönem sonunda ise bu mevzuatlarda belirtilen mali raporlar ve tablolar hazırlanmaktadır.

Hatay Antakya Belediyesi'nin 2017 mali yılına ilişkin Gider ve Gelir Bütçeleri 207.950.000,00 TL tahmin edilerek denk bütçe oluşturulmuştur.

Gerçekleşme sonuçlarına baktığımızda 2017 mali yılında Gider Bütçesi 189.914.750,07 TL ile başlangıçta tahmin edilen giderin % 91,33'ü, Gelir Bütçesi 194.824.178,63 TL ile başlangıçta tahmin edilen gelirin % 93,78'i olmuştur.

Hatay Antakya Belediyesi'nin 2017 mali yılına ilişkin Gider ve Gelir Bütçelerine ilişkin ayrıntı aşağıdaki tablolardaki gibidir.

Tablo 1: 2017 Mali Yılı Gider Bütçesi

BÜTÇE GİDERİNİN EKONOMİK KODU	Başlangıç Ödeneği (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	25.531.000,00	22.792.267,03	89,27
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.005.000,00	3.826.161,27	95,53
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	80.187.000,00	78.865.750,63	98,35
04- Faiz Gideri	1.259.000,00	2.307.215,49	183,26
05- Cari Transferler	46.875.000,00	56.236.792,56	119,97
06- Sermaye Giderleri	34.990.000,00	25.886.563,09	73,98
07- Sermaye Transferleri	3.000,00	0,00	0,00
09- Yedek Ödenekler	15.100.000,00	0,00	0,00
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	207.950.000,00	189.914.750,07	91,33

Tablo 2: 2017 Mali Yılı Gelir Bütçesi

BÜTÇE GELİRİNİN EKONOMİK KODU	Başlangıç Ödeneği (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	41.949.000,00	23.353.927,59	55,67
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.187.000,00	9.322.047,43	46,18
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	3.595.000,00	1.371.143,80	38,14
05- Diğer Gelirler	116.059.000,00	134.390.605,81	115,80
06- Sermaye Gelirleri	6.060.000,00	7.336.191,68	121,06
Borçlanma	20.000.000,00	20.000.000,00	100,00
BÜTÇE GELİRİ TOPLAMI	207.850.000,00	195.773.916,30	94,19
09- Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	100.000,00	(-) 949.737,67	0,00
NET BÜTÇE GELİRİ	207.950.000,00	194.824.178,63	93,78

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş Veriler Defteri,
- Geçici ve Kesin Mizan,
- Bilanço,
- Kasa Sayım Tutanağı,
- Banka Mevcudu Tespit Tutanağı,
- Alınan Çekler Sayım Tutanağı,
- Menkul Kıymet ve Varlıklar Sayım Tutanağı,

- Teminat Mektupları Sayım Tutanağı,
- Değerli Kâğıtlar Sayım Tutanağı,
- Taşınır Kesin Hesap Cetveli ile Taşınır Hesabı İcmal Cetveli,
- Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu,
- Bütçe Gelirleri Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu,
- Faaliyet Sonuçları Tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hatay Antakya Belediyesi 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tabloların tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bazı İşyerlerinde İlan ve Reklam Vergisinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

2017 mali yılı denetimine ilişkin yerinde yapılan çalışmalar neticesinde, Antakya ilçesi sınırları içerisinde bulunan bazı işyerlerinden İlan ve Reklam Vergisinin tahakkuk ve tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesinde; *“Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü İlan ve reklam, İlan ve Reklam Vergisine tabidir.”* denilmektedir.

Aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde; *“İlan ve Reklam Vergisinin mükellefi, yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dahil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişilerdir.*

İlan ve reklam işlerini mutad meslek olarak ifa edenler, başkaları adına yaptıkları ilan ve reklamlara ait vergileri mükellefler adına ilgili belediyeye yatırmaktan sorumludurlar.” denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Belediye başkanının görev ve yetkileri” başlıklı 38'inci maddesinin (f) fıkrasında; *“Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.”* belediye başkanının görevleri arasında sayılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 38'inci maddesinde; *“Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur.”* hükmüne yer verilmektedir.

Yine aynı Kanunun “Malî hizmetler birimi” başlıklı 60'ıncı maddesinin (e) fıkrasında; *“İlgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.”* denilmektedir.

Yapılan incelemede, Antakya Belediyesi sınırları içerisinde bulunan birçok mükellef ve sorumludan söz konusu verginin takibinin yapılmadığı, bu kimseler hakkında vergi tahakkuku yoluna gidilmediği görülmüştür.

Söz konusu durum; İlgili mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmekte ve 600 Gelirler ve 800 Bütçe Gelirleri Hesabının düşük görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 12'inci maddesinde; “Belediye sınırları ve Mücavir alanlar içinde yapılan her türlü İlan ve Reklam İlan ve Reklam Vergisine tabidir.” denilmektedir.

Aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde “İlan ve Reklam Vergisinin mükellefi yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dâhil olmak üzere ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek ve tüzel kişilerdir.

İlan ve reklam işlerini mutad meslek olarak ifa edenler, başkaları adına yaptıkları ilan ve reklamlara ait vergileri mükellef adına ilgili belediyeye yatırmaktan sorumludurlar.” denilmektedir.

Aynı Kanun'un 16'ncı maddesinde; Vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirilir. Beyannameler vergi tarifesinin 1, 2, 3, 4, 5 ve 6'ncı bentlerinde yazılı ilan ve reklamlarda bunların yayımlandığı, dağıtıldığı veya teşhir edildiği mahallin belediyesine verilir, İlan ve Reklam Vergisi, beyanname verme süresi içinde ödenir. Şu kadar ki belediye meclisleri vergi tarifesinin 1, 2 ve 4 üncü bentlerinde yazılı yıllık ilan ve reklamlara ait vergileri, yılı içinde, iki eşit taksitte almaya yetkilidirler. İlan ve Reklam Vergisinin ödendiğinin belgelendirilmesi yönünden ilgili belediyeler gerekli usulleri ihdas edebilirler.” denilmektedir.

Belediyemiz “6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılmasına dair Kanun” ile yeni kurulan ilçe belediyesi olmasına rağmen birçok kanunda olduğu gibi vergiler tahakkuk ve tahsilat işlemlerinde de hızla çalışmalar yaparak sistemi kurmuş ve kayıp ve kaçakların önlenmesi amacıyla birçok çalışma yapılmıştır. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar aşağıda sıralanmıştır.

1) Nisan 2014 tarihinde kurulan Belediyemizce Mayıs ayından başlamak üzere kurulan ekipler tarafından yapılan saha çalışmaları neticesinde 5374 adet mükellefin tahakkuk kayıtları alınmıştır.

Hatay Büyükşehir Belediye Meclisinin 13.11.2014 tarih ve 187 sayılı kararı ile Karayolları Genel Müdürlüğü görev ve yetki alanı dışında kalan 14 metre ve altındaki meydan, bulvar, cadde, yol ve sokakların yapım, bakım, onarım vs. görev yetki ve sorumluluğunun Antakya İlçe Belediyesine devredilmesinden sonra birçok cadde bulvar meydan ve yol Hatay Büyükşehir Belediyesinin uhdesinde kalmış ve Belediyemizce imar haritaları üzerinde ve sahada çalışmalar yapılarak sorumluluğumuzda bulunan yerlerdeki vergiye konu alanların tespiti yapılmış, kayıtlarımızda düzeltmelere gidilmiş ve 1704 adet beyan ve tahakkuk kaydı Büyükşehir Belediyesine devredilerek tenzil yapılmıştır.

2) 2014 yılından başlamak üzere her yıl saha çalışması yapılmakta; ilk yıl yapılan mükellef kayıtlarının ardından her yıl sahada üç kişiden oluşan iki ekip tarafından Antakya İlçe Belediyesi sınırları ve yetki alanları tek tek denetlenerek, mükelleflerin ilan reklam ve tabelalarının ölçümleri yapılarak, beyan oluşturulmakta yapılan her türlü değişikliklerin tespiti yerinde yapılmaktadır

3) Her yıl yapılan saha çalışması neticesinde 2015 yılında 1783 adet tahakkuk işlemi 2016 yılı İlan Reklam Vergisi 1907 adet tahakkuk işlemi yapılmıştır. 2017 yılında bu sayı 1812'dir.

İlan Reklam Vergisini, 2017 yılı içerisinde Ödemeyen mükelleflere toplam 4845 adet ödeme emri düzenlenmiş olup; Zabıta işbirliği ile 3 kişilik guruplarla adreslere gidilerek ödeme emirlerini teslim etmişlerdir.

İlan Reklam Vergisinde adreslerine teslim edilen Ödeme Emri belgesi 1497 adettir.

İlan Reklam Vergisinde adreslerinde bulunamayan ve teslim edilemeyen mükellef sayısı 453 adettir.

İlan Reklam Vergisi, Teslim edilemeyen Ödeme Emir'lerini 213.sayılı kanununun 103.maddesine istinaden 25.12.2017-05.02.2017 tarihleri arasında 45 günlük süre ile Dairemizin ilan tahtasına asılmış olup mükelleflere ilan tebliğ yapılmıştır.

İlan Reklam Vergisi borcunu ödemeyen 1056 adet mükellef için icraya gönderilmek üzere çalışmalar hızla devam etmektedir.

6183 sayılı kanun doğrultusunda tahsilat çalışmaları yapılmış olup, tahsilat yapılmayan alacak hakkında gerekli yasal işlemler devam etmekte ve yasal süreç takip edilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 2: Bazı İşyerlerine İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Harcının Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

2017 mali yılı denetimine ilişkin yerinde yapılan çalışmalar neticesinde Antakya ilçesi sınırları içerisinde bulunan bazı işyerlerinden İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Harcının tahakkuk ve tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in 2'nci maddesinde; *"Bu Yönetmelik, sıhhi ve gayrisıhhi işyerleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılması ve denetlenmesine dair iş ve işlemleri kapsar."* denilmektedir.

Ancak bütün işyerlerinin, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı alma zorunluluğu bulunmamaktadır. Nitekim İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 2'nci maddesinde; *"Bu Kanun hükümleri;*

a) 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 268-275'inci maddeleri kapsamına giren 1 inci sınıf gayrisıhhi müesseselere,

b) Nerede açılırsa açılsın, yakıcı, parlayıcı, patlayıcı ve tehlikeli maddelerle çalışılan işlerle oksijen LPG dolum ve depoları, bunlara ait dağıtım merkezleri, perakende satış yerleri, taşocakları, akaryakıt istasyonları ve benzeri yerlere,

c) 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamına giren turizm işletmelerine,

d) (Mülga: 24.11.2004 - 5259/8 md.)

e) (Ek: 24.06.1995 - KHK - 560/21 md.) 1 inci, 2 nci ve 3 üncü sınıf gıda maddesi üreten gayri sıhhi müesseselere.

f) (Ek: 13.02.2011 - 6111/201 md.) 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca açılan avukatlık bürolarına,

g) (Ek: 13.02.2011 - 6111/201 md.) 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu uyarınca meslek mensuplarınca açılan bürolara,

h) (Ek: 08.08.2011 - KHK - 650/23 md.; İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 18/07/2012

tarihli ve E.: 2011/113 K.: 2012/108 sayılı Kararı ile.; Yeniden düzenleme: 27/06/2013 - 6494/23 md.) 1512 sayılı Noterlik Kanununa göre kurulan noterlik dairelerine,

i) (Ek: 04.04.2015 - 6645/78 md.) 27.01.1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca mühendis ve mimar meslek mensuplarınca açılan bürolara,

i) (Ek: 04.04.2015 - 6645/78 md.) 11.04.1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna göre açılan muayenehane ve müşterek muayenehanelere,

Uygulanmaz.” denilmektedir.

Ayrıca; eczaneler, optisyenler ve özel eğitim kurumlarının da İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı alma zorunluluğu bulunmamaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun (f) fıkrasında; *“Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.”* belediye başkanının görevleri arasında sayılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Gelirlerin toplanması sorumluluğu” başlıklı 38'inci maddesinde; *“Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur.”* hükmüne yer verilmektedir.

Yine aynı Kanunun “Malî hizmetler birimi” başlıklı 60'ıncı maddesinin (e) fıkrasında; *“İlgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.”* denilmektedir.

Söz konusu durum; İlgili mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmekte ve 600 Gelirler Hesabı ve 800 Bütçe Gelirleri Hesabının, düşük görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; 2017 mali yılı denetimine ilişkin Antakya sınırları içerisinde İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in 2'inci maddesinde; Bu yönetmelik sıhhi ve gayrisıhhi işyerlerinin ruhsatlandırılması ve denetlenmesine dair iş ve işlemleri kapsar. Hükmü gereği;

Şehrimizde mülteci durumunda bulunan ve işyeri açan Suriye vatandaşlarının yaklaşık 1100 kişinin çalışma izni olmadan faaliyet gösterdikleri aynı denetimlerde şehir merkezinde yaklaşık 1200 işletmenin ise daha önceden yapılan kaçak yapılaşma sebebiyle yapı kullanma

izin belgesi olmadan faaliyet gösterdikleri, yine şehir merkezinde işyeri sahiplerinin bir kısmının ustalık belgesi olmadan faaliyette bulunması sebebiyle işyerleri ruhsatlandırılmamaktadır. Aynı mevzuat çerçevesinde kanunda öngörülen diğer işletmeler ile ilgili ruhsatlandırma işlemleri zamanında ve eksiksiz olarak yapılmakta ve ruhsat başvurusunu yapan mükelleflerin ruhsat harç ve ücretlerinin yanında Belediyemizde bulunan vergi resim harç ücret ve diğer alacakların da tahsilatı sağlanmaktadır.

Sonuç olarak İdare tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 3: Belediye Tarafından Kiralanan Taşınmazlar İçin Peşin Ödenen 2017 Yılı Kira Bedellerinin Muhasebe Kaydının Hatalı Yapılması

2017 ve 2018 yıllarında belediye hizmetlerinde kullanılmak üzere kiralanmış olan dört adet binanın kira bedellerinin peşin olarak ödendiği ve bu ödemelerin tamamının 2017 yılının gideri olarak muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 143, 144 ve 145'inci maddelerinde; *“Bu hesap grubu içinde bulunulan dönemde veya daha önceki dönemlerde ortaya çıkan ve tahakkuk ettirilme süresi bir yılın altında olan peşin ödenmiş giderlerin izlenmesi için kullanılır.*

Bu hesap, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin ödenmiş giderler ile duran varlıklar ana hesap grubundaki gelecek yıllara ait giderler hesabında kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalanların izlenmesi için kullanılır.

Dönem sonunda, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelecek yıllara ait giderler hesabında yer alıp tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin ödenmiş giderler bu hesaba aktarılır.

Peşin ödenen giderler, ilgili oldukları dönem geldiğinde giderler hesabının ilgili alt bölümüne kaydedilerek gider tahakkuku gerçekleştirilir.” denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 217, 218 ve 219'uncu maddelerinde; *“Bu hesap, dönem içinde ödenen ancak, gelecek yılların faaliyet hesaplarına dâhil edilecek olan giderlerin izlenmesi için kullanılır.*

Peşin ödenen giderlerden içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde giderleştirilecek olanlar ilgili oldukları dönemlerde tahakkuk ettirmek üzere bu hesapta izlenir.

Dönem sonunda, bu hesapta yer alıp tahakkuk zamanına bir yıldan az bir süre kalan peşin ödenmiş giderler, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki gelecek aylara ait giderler hesabına aktarılır.

Bu hesapta kayıtlı tutarlar Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usullere göre enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Düzeltmeye esas tutarlar enflasyon düzeltmesinin yapılacağı yılda düzeltme katsayısı, daha önce düzeltilmiş tutarlar ise taşıma katsayısı ile çarpılmak suretiyle düzeltilir. Enflasyon düzeltmesi neticesinde doğacak değer artışları bu hesaba, karşılıkları enflasyon düzeltmesi hesabına kaydedilir.

Gelecek yıllara ait giderler hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Peşin ödenmiş giderlerden, içinde bulunulan aya ait olanlar 630-Giderler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet döneminin gelecek aylarında tahakkuk ettirilmesi gerekenler 180-Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler bu hesaba borç, ödenen tutarın tamamı 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan ödenen tutarın tamamı 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan takip eden dönemde gider hesaplarına yansıtılması gerekenler, dönem sonunda bu hesaba alacak, dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki 180-Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabına borç kaydedilir.” denilmektedir.

Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddelerine göre kiralar peşin ödendiğinde; 2017 yılını ilgilendiren kısmının 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabına, takip eden yılları ilgilendiren kısmının ise 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabına kaydedilmesi, ilgili

hesaba kaydedilen tutarların yıl içinde aylar itibariyle gider kaydedilerek kapatılması gerekmektedir.

Kurum tarafından yapılan uygulamada, peşin ödemesi yapılacak kira bedelinin tamamı yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak ilk önce 630 Giderler Hesabına borç, 320 Bütçe Emanetleri Hesabına alacak kaydetmek suretiyle tahakkuk ettirildiği, ödendiğinde de 320 hesabının kapatıldığı görülmüştür.

Yapılan bu uygulamayla ödenen kira bedelinden 2017 yılına ait peşin ödenen tutarların direk 630 Giderler Hesabında giderleştirilmek suretiyle faaliyet giderlerinin bu tutar kadar fazla gösterilmesine, bilançoda da 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabında görülmesi gereken bu tutarın yer almamasına sebep olunmuştur. Aynı şekilde 2018 yılı için peşin ödenen tutarlarında 2017 yılı içerisinde 630 Giderler Hesabında giderleştirilerek bu hesabın fazla gösterilmesine, 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabının hesabının da bu tutar kadar az gösterilmesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; Belediyemiz tarafından kiralanan taşınmazlar için peşin ödenen 2017 yılı kira bedellerinin 180 Gelecek aylara ait giderler Hesabı ile 280 Gelecek yıllara ait giderler hesabına kaydedilmemiştir.

2018 Mali yılı içerisinde yapılacak gayrimenkul kira ödemelerinde 180 Gelecek aylara ait gider hesabı ve 280 Gelecek yıllara ait giderler hesapları çalıştırılacaktır.

01.04.2018 ile 01.04.2019 1 yıllık kiralanan hizmet binalarının muhasebeleştirme kayıtlarında 630 no.lu hesap yılı içindeki giderlere geri kalan tutarlar 280 Gelecek yıllara ait giderler hesabına kaydedilmiştir.

31.12.2018 yılsonunda muhasebe fişi ile 280 Gelecek yıllara ait giderler hesabına kayıtlı tutar alacak 180 Gelecek aylara ait giderler hesabına borç, 630 giderler hesabına borç ve 180 Gelecek aylara ait giderler hesabına alacak kaydı yapılacaktır.

Sonuç olarak İdare tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 4: Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Tarafından Aktarılması Gereken Çevre Temizlik Vergisi Paylarının Antakya Belediyesine Aktarılmaması

Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisinin ilçe belediyeleri için tespit edilen paylarının ilgili ilçe Belediyesine aktarılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 44'üncü maddesinde; *“Su ve kanalizasyon idareleri büyük şehir dahilindeki her ilçe veya ilk kademe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan konutlara ilişkin olarak tahsil ettiği çevre temizlik vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil ettiği gecikme zammının yüzde seksenini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile ilgili belediyeye bildirerek aynı süre içinde öder. Tahsil edilen vergi ve gecikme zammının yüzde yirmisini ise münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılmak üzere büyük şehir belediyesinin hesabına tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar aktarır. Büyük şehir belediye sınırları içinde bulunan belediyelerin kendileri tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisinin yüzde yirmisi aynı esaslar çerçevesinde büyük şehir belediyelerine aktarılır.”* denilmektedir.

Yapılan incelemede, Antakya Belediyesine Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından 2017 yılına ilişkin aktarılması gereken çevre temizlik vergisi payının 2.841.525,14 TL olduğu, bunun 784.086,52 TL'sinin aktarıldığı ancak 2.057.438,62 TL'sinin aktarılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; Ekli yazılarda görüleceği üzere HATSU'ya bu konuda defalarca yazı yazılmıştır. Bu sorun Belediyemiz kurulduğu 2014 yılından bu yana yaşanan bir sorundur. Hatay 3. Asliye Hukuk Mahkemesinde 2017/27 sayı numaralı devam eden alacak davası mevcuttur.

Tablo 3: 01.01.2017 - 30.06.2017 Tarihleri Arasında HATSU Tarafından Tahsil Edilen ve Mahsup Edilen ÇTV Payı

	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN
ÇTV	196.806,84	192.338,30	219.562,48	196.377,94	234.382,36	211.295,14
TOP.	196.806,84	192.338,30	219.562,48	196.377,94	234.382,36	211.295,14
	MAHSUP	MAHSUP	MAHSUP	MAHSUP	MAHSUP	MAHSUP
TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KAS.	ARALIK	TOPLAM

267.016,49	258.187,40	248.742,43	297.927,18	273.455,42	245.433,16	2.841.525,14
267.016,49	258.187,40	248.742,43	32.729,24 265.197,94	273.455,42	245.433,16	2.841.525,14
MAHSUP	MAHSUP	MAHSUP	MAHSUP HESABA YATAN	HESABA YATAN	HESABA YATAN	

(NOT: Mahsuplar yağmur suyu yapımı adı altında HATSU tarafından tek taraflı olarak yapılmıştır.)

Sonuç olarak İdare tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 5: Tahakkuku Yapılan Bazı Gelirlerde Tahsilat Oranının Düşük Olması

2017 mali yılı denetimine ilişkin yerinde yapılan çalışmalar neticesinde bazı gelirlerde tahsilat oranının düşük olduğu ve toplam 34.678.608,88 TL tutarındaki kısmın gelecek yıllara devredilmiş olduğu görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun başlıklı 38'inci maddesinin (f) fıkrasında; *"Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek."* denilmektedir. Bu madde hükmüne göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

Ayrıca 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 61'inci maddesinin birinci fıkrasında; *"(Değişik birinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir."* denilmektedir.

Tablo 4: Bazı Gelirlere İlişkin Tahakkuk ve Tahsilat Durumu

Gelir	2017 Yılı Öncesinden Devreden Tahakkuk (A)	2017 Yılı Tahakkuku (B)	Toplam Tahakkuk (A+B)	2017 Yılı Tahsilat (C)	Gelecek Yıla Devredilen Tahakkuk (A+B) - C	Tahsilat Oranı C : (A+B)
	TL	TL	TL	TL	TL	%
Bina Vergisi	8.534.854,97	11.926.363,51	20.461.218,48	9.147.812,51	11.443.371,47	44,07
Arsa Vergisi	4.378.425,57	4.077.180,76	8.455.606,33	3.025.397,84	5.505.996,72	34,88
Arazi Vergisi	159.406,48	35.494,60	194.901,08	38.131,31	158.107,80	18,88

Çevre Temizlik Vergisi	2.171.436,35	1.592.457,82	3.763.894,17	858.053,47	2.921.378,03	22,38
Eğlence Vergisi	40.466,67	11.856,00	52.322,67	15.537,16	36.785,51	29,69
İlan ve Reklam Vergisi	557.569,38	88.698,07	646.267,45	185.121,79	461.169,00	28,64
Ecrimisil Gelirleri	130.571,49	444.868,09	575.439,58	242.886,83	332.552,75	42,21
Diğer Tasınmaz Kira Gelirleri	1.687.808,58	1.102.865,64	2.790.674,22	771.059,94	2.019.614,28	27,63

Kamu idaresi cevabında; Belediyemizce tahakkuk ettirilmiş olan Emlak ve Çevre Temizlik Vergilerini ödemeyen mükelleflerimiz için 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsili Usulü Hakkındaki Kanunun 55'inci maddesine istinaden ödeme emri ile borçlar tebliğ olunmuştur. Ödeme emri, 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsili Usulü Hakkındaki Kanuna göre kamu borcunu vadesinde ödemeyenler adına düzenlenmiştir.

Belediyemiz; Nüfus Paylaşım Sistemi ile entegre olarak MERNİS programından adreslere ulaşılmaya çalışmış olup; tespit edilen mükelleflere posta yolu ile ihbarname gönderilmiştir. MERNİS sisteminde adres kaydı bulunamayan mükelleflere Belediyemizce oluşturulan ekipler tarafından elden ödeme emirleri teslim edilmiştir.

01.01.2017 - 31.12.2017 Tarihleri Arası Toplam Emlak Vergisi Tahakkukumuz 19.480.747,09 TL olup; 01.01.2017 - 31.12.2017 Tarihleri Arası Toplam Çevre Temizlik Vergisi Tahakkukumuz 1.727.325,70 TL'dir. 2017 yılı toplam 4.522.097,17 TL tutarında 31.173 adet ödeme emri 25.724 mükellefe gönderilmiştir. Bu işlem sonucu 641 adet mükellefe icra işlemi başlatılmış olup, ödeme yapmayan mükelleflerle ilgili icra işlemleri devam etmektedir.

Emlak ve Çevre Temizlik Vergileri için adres kayıtlarında bulunamayan mükelleflerin borçlarını; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 103'üncü maddesine istinaden dairemiz ilan tahtasında ilan etmek sureti ile tebligatı yapılmıştır.

Bunların dışında; Çevre Temizlik Vergisi ile ilgili 01.07.2014 tarihi itibarıyla personel görevlendirilerek 2 grup oluşturulmuş ve saha çalışması yapılmış olup; kontrol dâhili vergiler tahakkuk ettirilmiş ve mükellefler ödeme ile ilgili bilgilendirilmiştir.

Emlak Vergisi ile ilgili her vergi döneminde reklam panolarına afişler ve hatırlatmalar yapılmış olup Antakya Belediye Web sitesi üzerinden ve Sosyal medya kullanılarak vatandaşlara bilgi verilmiştir. İlan Reklam Vergisi ile ilgili açıklamalar 1'inci bulgunun cevabında

yapılmıştır. Eğlence Vergisinde yine mükelleflere ödeme emirleri gönderilmiş ve tahsilat sağlanmıştır.

Sonuç olarak İdare tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 6: Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Belediye mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine Belediye Gelir Tarifesinde yer verilmediği ve dolayısıyla da söz konusu gelir kaleminin takip ve tahsilinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

655 Sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye istinaden çıkarılan ve 27.12.2012 tarih ve 28510 Sayılı Resmi Gazete de yayımlanan, Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik yürürlüğe girmiştir.

Bu Yönetmelik hükümlerine göre, işletmeciler, elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlarla kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden ve üzerinden geçmeleri için tanınan haklar karşılığında, bu yönetmelikte belirtilen tarifeler esas alınarak geçiş hakkı sağlayıcısına ücret ödeyecektir.

Bu amaçlarla işletmelerle, mülkiyet ve sahibi, geçiş hakkı sağlayıcıları arasında anlaşma yapılacağı ve geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şekli, geçiş hakkına ilişkin anlaşmada yer alacağı, yine aynı yönetmelikte ifade edilmektedir.

Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için GHS tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamayacağı, tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar için belirtilen ücret üst sınırı hariç olmak üzere, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde yer alan üst sınırları belirten fiyatlar, her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırılarak tespit edileceği, ilk yıldan sonraki geçiş hakkı ücretleri; bir önceki yıl geçiş hakkı

ücretine en fazla Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırım yapılması suretiyle tespit edileceği hususları belirtilerek geçiş ücretlerine ilişkin ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

Aynı Yönetmelikte işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelikte belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmeliğe eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, belediye tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsili işlemleri yapılmamıştır. Oysa ilgili işletmelerden, yönetmelik ekinde belirtilen tarife uyarınca, altyapı geçiş hakkı bedelinin alınması gerekmektedir. Bu gelirin takip ve tahsilinin yapılmaması sonucu, önemli bir gelirden mahrum kalınmaktadır. Dolayısıyla mahrum kalınan bu gelire yönelik gerekli çalışmaların yapılmaya başlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Söz konusu geçiş hakkı bedelleri ile ilgili gerekli çalışmalar ve tahsilatla alakalı işlemler ivedi şekilde yapılacaktır.

Sonuç olarak İdare tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

BULGU 7: Yağmur Sularının Uzaklaştırılması ve Dere Islahı Harcamalarının Büyükşehir Belediyesi Yerine Antakya Belediyesinden Tahsil Edilmesi

Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından 2017 yılında yağmur sularının uzaklaştırılması ve dere ıslahı işlemleri için yapılan harcamaların Hatay Büyükşehir Belediyesi yerine Antakya Belediyesinden alındığı tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesi; “ (...)

r) Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak.

...” seklindedir.

2560 sayılı İSKİ Kanunu'nun 2'nci maddesinde;

a) İçme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yeraltı ve yer üstü kaynaklarından sağlanması ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılması için; kaynaklardan abonelere ulaşıncaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak, bu projelere göre tesisleri kurmak veya kurdurmak, kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,

b) Kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması için abonelerden başlanarak bu suların toplanacakları veya bırakılacakları noktaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak; gerektiğinde bu projelere göre tesisleri kurmak ya da kurdurmak; kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,

c) Bölge içindeki su kaynaklarının, deniz, göl, akarsu kıyılarının ve yeraltı sularının kullanılmış sularla ve endüstri artıkları ile kirletilmesini, bu kaynaklarda suların kaybına veya azalmasına yol açacak tesis kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önlemek, bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbiri almak,

d) Su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkileri kullanmak,

...” denilmektedir.

Aynı Kanun'un 25'inci maddesinde; “Yağmur sularının uzaklaştırılması ile ilgili tesislerin yapılması veya bu tip tesislerin işletilmesi, gerekli harcamalar ilgili belediyelerce karşılanmak şartıyla İSKİ tarafından yerine getirilir. Bu tesislerin yapılması veya işletilmesine ilişkin harcamalar tarifelere dâhil edilemez.” hükmü mevcuttur.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Büyükşehir Belediyelerine verilen görevler açıkça sayılmıştır. Buna göre, su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak büyükşehir belediyelerinin görevleri arasındadır. Belirtilen maddenin ikinci fıkrasında ilçe belediyelerinin görevleri sayılmıştır. İlçe belediyelerinin görevleri arasında suyla veya yağmur sularının uzaklaştırılması ile ilgili herhangi bir hususa yer verilmemiştir.

Su ve kanalizasyon hizmetleri aboneler için ücret karşılığında yapılmakta ve bu hizmetten yararlananlar bunun bedelini ödemektedirler. Oysa yağmur suyunun uzaklaştırılmasına ilişkin harcamalar 2560 sayılı Kanuna göre ilgili su ve kanalizasyon idaresi tarafından yapılmakta ancak buna ilişkin harcamalar tarifelere dâhil edilememektedir. Bunun en önemli nedeni bir kamu hizmeti olan yağmur suyunun uzaklaştırılması işlerinin ilgili belediyenin görev ve sorumluluğu altında olmasıdır. Dolayısıyla yapılan bu harcamaların abonelere yüklenmemesinin gerektiği düşünülmektedir.

Su ve kanalizasyon hizmetlerinin tek merkezden yürütülmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Nitekim bunun sağlanabilmesi için büyükşehirlerde büyükşehir belediyesine bağlı su ve kanalizasyon idareleri kurulmuştur. Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, dere ıslahını yapmak gibi görevler buna paralel olarak büyükşehir belediyelerine verilmiştir. Buna göre bağlı idarelerin yağmur suları ve dere ıslahı için yaptıkları harcamaları, büyükşehir belediyelerinden tahsil edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Ayrıca Bursa 3. İdare Mahkemesinin 2014/192 Esas No ve 2014/1009 Karar No.lu Kararında; *“Uyuşmazlık konusu yağmur suyu şebekesi işinin İSKİ Kanununun 25’inci maddesi kapsamında yapıldığı, 5216 sayılı Kanun büyükşehir belediyesi sınırları içerisindeki alt yapı, kanalizasyon hizmetleri ile yağmur sularının uzaklaştırılması hizmetini yürütme görevinin büyükşehir belediyelerinin görevleri arasında yer aldığı anlaşılmakta olup Büyükşehir belediyesinin yapmakla görevli olduğu bu hizmetlerin yatırım ve imalat giderlerinin Büyükşehir Belediyesince karşılanması sonucuna varılmıştır.”* denilerek, bu harcamaların ilgili Büyükşehir belediyelerinden alınması gerektiği belirtilmiştir.

Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü yağmur sularının uzaklaştırılması ve dere ıslahı işlemleri için yapılan harcamaları ilçe belediyelerinden tahsil etmektedir. Uygulamada Antakya Belediyesi için hesaplanan tutarın Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü’nün kuruma göndermesi gereken çevre temizlik payından mahsup ettiği görülmüştür. Fakat ilgili kanunlardan anlaşılacağı üzere bu bedeli büyükşehir belediyesinden tahsil etmesi gerekmektedir.

Dolayısıyla 2017 Yılında yağmur sularının uzaklaştırılması ve dere ıslahı işlemleri için Antakya Belediyesi tahsil ettiği 2.057.438,62 TL harcamanın Hatay Büyükşehir Belediyesinden alınması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Tarafından 2017 yılında yağmur sularının uzaklaştırılması ve dere ıslahı işlemleri için yapılan harcamaların Hatay Büyükşehir Belediyesi yerine Antakya Belediyesince alındığı, ancak bu harcamaların Hatay Büyükşehir Belediyesi tarafınca yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu yağmur sularının uzaklaştırılması ile ilgili tesislerin yapılması veya bu tip tesislerin işletilmesi, gerekli harcamaların Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılması gerektiği tarafımızca da yazılı ve şifahi olarak bildirilmiş olup, konu ile ilgili olumlu herhangi bir sonuç alınamamıştır. Ayrıca bu konuda tarafımızca hukuki yollara başvurulmuş olup, süreç devam etmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılacağını bildirmekte olup, gelecek yıllarda yürütülecek denetimlerde bu konu izlenecektir.

7. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

ANTAKYA BELEDİYESİ 31.12.2017 TARİHLİ BİLANÇOSU					
AKTİF HESAPLAR			PASİF HESAPLAR		
KOD	HESABIN ADI	TUTAR	KOD	HESABIN ADI	TUTAR
102	Banka Hesabı	24.083.355,57	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	14.012.450,00
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	175.601,70	330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	645.113,60
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	28.005.392,88	333	Emanetler Hesabı	536.605,13
126	Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	63.871,50	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	3.680.554,22
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	84.734,14	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	617.391,79
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	639.107,49	362	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Ta	128.585,65
162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	332.348,91	363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	70.573,77
165	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı	3.776,00	400	Banka Kredileri Hesabı	32.702.773,86
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	56.990.361,96	438	Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borç	9.570.536,13
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	4.991.896,94	481	Gider Tahakkukları Hesabı	13.179.113,24
241	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermaye Hesabı	12.130,00	500	Net Değer Hesabı	42.326.074,67
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	6.089.948,55	519	Değer Hareketleri Sonuç Hesabı	620.489,69
251	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	36.157.140,75	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	53.790.090,22
252	Binalar Hesabı	6.193.622,51	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	11.400.760,15
253	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	9.848.873,07			

254	Taşıtlar Hesabı	8.560.658,02			
255	Demirbaşlar Hesabı	3.906.407,47			
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-9.724.871,24			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	6.938.067,23			
260	Haklar Hesabı	2.356.797,46			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-2.356.797,46			
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	560.145,69			
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-560.145,69			
AKTİF TOPLAM		183.281.112,12	PASİF TOPLAMI		
			183.281.112,12		

ANTAKYA BELEDİYESİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU									
KOD	GİDERİN TÜRÜ	2015	2016	2017	KOD	GELİRİN TÜRÜ	2015	2016	2017
630.01	Personel Giderleri	16.444.058,46	21.054.329,80	22.741.637,41	600.01	Vergi Gelirleri	26.667.946,75	28.470.996,95	29.724.431,73
630.02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.878.134,44	3.470.350,47	3.826.161,27	600.03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.511.686,63	7.686.374,01	9.281.551,79
630.03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	37.452.377,79	57.687.075,03	59.982.955,77	600.04	Alınan Bağış ve Yardımlar	4.106.861,06	9.455.887,64	4.714.482,68
630.04	Faiz Giderleri	2.894.479,65	4.394.423,39	9.855.232,70	600.05	Diğer Gelirler	103.442.014,86	115.436.156,82	134.839.275,91
630.05	Cari Transferler	39.205.466,59	44.128.978,99	52.531.778,81	600.06	Sermaye Gelirleri	0	21.594,56	0

630.12	Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	12.595,72	35.604,15	209.517,05					
630.13	Amortisman Giderleri	3.393.035,55	4.800.634,94	1.904.911,22					
630.14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	15.480.670,47	13.268.898,52	13.750.598,46					
630.20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	465.744,10	2.286.146,25	2.311.621,41					
630.25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0	0	44.556,53					
GİDERLER TOPLAMI		118.226.562,77	151.126.441,54	167.158.959,30	GELİRLER TOPLAMI		140.728.509,30	161.071.009,98	178.559.719,45
FAALİYET SONUCU					FAALİYET SONUCU(+/-)		22.501.946,53	9.944.568,44	11.400.760,15